Brassó, 1894. X. évfolyam 4-ik szám. Kedd, január 9.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr
Félévre . . 3 " — "
Negyedévre . . 1 " 50 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 4 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:
Dr. WEISZ IGNÁCZ
ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda:
Brassó, Ló-piacz 10. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak

Felelős szerkesztő:
Dr. FISCHER ÁKOS
ügyvéd.

Előfizetési felhivás

a

„BRASSÓ"

czimü,

politikai, társadalmi, közgazdasági, közmüvelődési és szépirodalmi lap

1894. évi X-ik évfolyamára.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton, s előfizetési ára helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

egész évre . . . 6 frt — kr,
fél évre . . . . 3 „ — „
negyedévre . . . 1 „ 50 „
egy hóra . . . — „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Lapunk szombati számaihoz *„Az uj iskolamester"* czimü már megkezdett regény folytatását fogjuk mellékletül adni s uj előfizetőinknek az eddig megjelent részt dijtalanul küldjük meg.

Lapunkat, mely 9 évi fennállása alatt valóban hazafias missziót teljesitett s életképességét és pártolásra érdemes voltát bebizonyitotta, ajánljuk a t. olvasóközönség figyelmébe és nagybecsü támogatásába.

T. olvasóinkat kérjük az előfizetések szives megujitására, hogy a lap további küldésében fennakadás ne álljon be; azokat pedig, kik előfizetési dijakkal még hátralékban vannak, kérjük a hátralékok mielőbbi kiegyenlitésére.

Lapunkat ismételten a t. olvasóközönség becses pártfogásába ajánlva, vagyunk hazafias tisztelettel

a „Brassó" kiadóhivatala.

Jókai Mór.

Nem igaz az, hogy hazájában senki próféta nem lehet.

Mert ime: az igaz próféta nagyságának erején a közmondás is megtörik. S ott áll Jókai: tollal a kezében, ajkán az igével; hazájának kellős közepén, az ország fővárosában ünnepelve, dicsőitve, szeretve és körülrajongva, igazi prófétaként.

Igy láttuk mi Jókait s körülötte Magyarországot a koronás királytól le a pórig, a lefolyt ünnepségek alatt, melyeket a hála, szeretet és elismerés rendezett azon 50 év küzdelmeiért, melyet Jókai hazája nagyságáért folytatott.

S nem hiába!

Hisz kikből állanának másokból az ünneplő tömegek zömei, ha nem azokból, kik hazájukat szeretni ne Jókaitól tanulták volna meg? Mert vajjon hol van az az ifju, ki szaporán ne forgatta volna Jókait? Hol van az az ifju, ki e közben még fogékony szivébe fel ne szivta volna a hazaszeretet oly ékes szavakkal megirt lángoló példáit, mint a minőket csak Jókainál találunk?

Hazaszeretet és jellemszilárdság, hit és bizalom a hazában, munkásság és kitartás a hazáért: ez Jókai minden sorainak a tendencziája s összes iratainak a morálja.

Már pedig ilyen szavak hangzottak fel könyveiből, melyeknek sokaságát iró még nem multa felül. Ilyen szavak hangzottak fel könyveiből s a meggyőződésnek és igazságnak olyan erejével, melynek hatni, megfogannia kellett.

S ebben áll az ő igazi nagysága s a lefolyt ünnepségeknek magyarázata.

Ne lett volna igaz s ne vált volna igazzá, a mit hirdetett; lett volna az csak a képzelem bűvészete, a dialektikának mégoly ellenállhatatlanságával is: ma nemzete nem ünnepelné.

Igy semmi esetre sem; mert bár akkor is nagy lenne, mindig ékessége a világirodalomnak, de nemzetének nem az a büszkesége, melyet nemzete benne ünnepelt.

Már pedig mit áltatnók magunkat? Lovagias nemzet vagyunk s nagylelkü is, de áldozni, kitörő szivvel lelkesedni, csak a hazáért tudunk!

S mert nincsen olyan pontja Magyarországnak, melyet Jókai le ne irt volna s mert nincsen olyan talpalatnyi földje hazánknak, melyet szeretni Jókai ne tanitott volna: ünnepeltük Jókait s Jókaiban a hazaszeretetet!

Mert az a szeretet a haza iránt; ez a hit a haza jövő nagyságában, melyet ő hirdetett, valósággá vált; s ezt a megjövendölt és beteljesedett nemzeti nagyságot Jókainak is köszönhetjük; az ő lelkesitő, soha meg nem szünő, mindig fennen hangzó lánglelkü szavainak!

Ezért ünnepelt a nemzet ugy, mint még a nemzetet ünnepelni soha nem láttuk; mert az a fiját ünnepelte, a ki belé a hazaszeretet fenséges vágyát öntötte, azt ébren tartotta s kiveszni belőle nem engedte. Tudta, hogy nemzete nagygyá csak igy lehet — s azzá lett.

Valóban nagygyá, mert a zajból, mely az imént körülötte felhangzott, nem a Feszitsd meg, de a koszoruzd meg hangzott ki.

Dr. F. Á.

Belföld.

Wekerle S. miniszterelnök és Plener osztrák pénzügyminiszter a valutarendezés fölötti tanácskozást tökéletes kölcsönös egyetértésben befejezték. A tanácskozás azon nagyfontosságu eredménynyel végződött, hogy az idén és a jövő év folyamán 200 millió forint értékü államjegyet, részint arany, részint ezüst koronások ellenében, be fognak vonni. Az eddigi tanácskozások eredményéről illetékes oldalról, az osztrák pénzügyminiszterrel egyetértőleg a „B. C." következő hiteles tudósitás közzétételére van felhatalmazva:

A magyar miniszterelnök és az osztrák pénzügyminiszter folyó hó 5-én és 6-án tartott értekezésök alkalmával abban egyeztek meg, hogy az 1894 és 1895. évek folyamán mindössze 200 millió forint államjegy lesz bevonandó a következő módozatok mellett:

Ezen évek mindegyikében 100—100 millió forint államjegy lesz a bank részére arany átadása, illetőleg egy koronások kibocsátása ellenében bevonandó.

A valutarendezés e fontos lépésével kapcsolatban, s hogy a nagyobb aranymennyiség küszöbön álló átadása a bank részére mielőbb megszünjék az ideiglenesség jellegével birni, a két kormány most már tárgyalásba fog bocsátkozni a bankkal, szabadalmának megujitása iránt s már most nagy sulyt helyez arra, hogy a bank részéről a nemzetközi váltóüzlet lehetőleg kiszélesbittessék azzal a czélzattal, hogy a legitim üzletnek alkalom nyujtassék, hogy külföldi váltókban fenforgó szükségletét a bank segélyével is fedezhesse.

A kötelező koronaérték számitás behozataláról szóló törvényjavaslat megállapitása, tekintettel arra, hogy az uj értékre szóló pénzjegyek beszerzése még nincs teljesen keresztülvive és tekintettel az értékviszonyok mostani állapotára, egyelőre elnapoltatott.

A sóbánya-utalványok kérdése az államjegyek kérdésének végső szabályozása alkalmával lesz véglegesen rendezendő. Ezuttal az osztrák pénzügyminiszter azon nyilatkozatot tette, hogy ezen utalványok kamatlábának fölemelésével, esetleg egy részüknek beváltásával azon lesz, hogy az államjegyforgalom megfelelőleg csökkentessék.

Külföld.

A „Pester Correspondenz" Bécsből távirati uton egy osztrák egyházfejedelem autentikus nyilatkozatát veszi a katholikusoknak Oroszországban történt ujabb üldözéséről. Pápa ő szentségének ujév előtt okmányszerü bizonyitékokat adtak át több lengyel mágnás közvetitése utján, a kik a lengyel klubban vezető állással birnak — Orosz-Lengyelországban előfordult kiter-

TÁRCZA.

Kossuth Lajosnál.

Most, hogy a Kossuth Lajos szerencsés fölépülését a lapokból olvastam: elmondhatom, a mit Turinban házában láttam és hallottam.

Mult hó 10-én érkeztem Turinba, Genuából, a honnan oda kizárólag a Kossuth iránt érzett kegyelet és tisztelet vezetett. S mihelyt valamennyire tagjaimból a hideget és fáradságot kiráztam, a portáshoz siettem, ki azon kérdésemre: ha tudja-e, hogy Kossuth Lajos kormányzó ur hol lakik? Hogyne, hogyne, persze hogy tudom-mal felelt. Aztán a kezembe adott egy kis térképet, melynek segitségével pár percz mulva a Via dei Mille-n voltam s csakhamar azon, egyszerü, kopottas bérház előtt, melynek első emeletén Kossuth lakik.

De a mint a lépcsőkön felhaladtam, lassanként valami névtelen félelem fogott el. Olyas valamit éreztem, mint a minőt az ezeregyéjszaka valamely meséjében olvastam. Egy pillanat alatt ezredéveket éltem át s látni véltem mindazt: a mit szépet, nemest, felemelőt valaha az emberiség történetében tanultam és olvastam.

S mennyit láttam! Már hetek óta lépten-nyomon az isteni lángelme legcsodálatosabb megnyilatkozásait. Ha ezeket szorongó szivvel néztem, hogyan fogok megállani a teremtő erő, maga a lángelme előtt?!

De már hiába határoztam volna el magamat a visszavonulásra, az ablakból meglátták s még mielőtt csöngethettem volna, az ajtó megnyilt.

Ruttkayné ő nagyságát keresem, szóltam a legényhez, névjegyemet átnyujtva.

S aztán egy tisztes, jóságos arczu nő fogadott az előszobában, kinek — bár tudtam ki — zavarombau francia nyelven mutattam be magam s kértem az engedelmet, ha talán magyarul beszélhetnék? „Hogyne kérem, hogyne" — válaszolt Ruttkayné, hisz mi magyarok vagyunk, miközben az elfogadó szobába vezetve, hol helyet foglaltunk, folytatá: „Szegény bátyám nem fogadhatja önt. Beteg. Meghütötte magát s orvosa tanácsára ágyban fekszik. Öregek vagyunk mindaketten, ő jóval öregebb, mint én.

S olyan nehéz az élet. Képzelje kérem, egyedül vagyunk. Egyes egyedül. Az egész városban még csak egy magyar sincs. Két ilyen öreg ember egyedül."

S a fiai? kérdém szorongva.

Hisz ha ők itt lennének. De Nápolyban vannak. Az egyik a vasuton, a másik egy bányában igazgató. (Igy mondotta, ha emlékem nem csal.)

„S csak egyszer jöhetnek egy hónapban ide egy napra. Bizony, bizony nagyon nehéz már szegény bátyámnak. M e g m o n d h a t j a, h a h a z a m e g y, h o g y n e m s o k á i g t a r t m á r."

Ah asszonyom, tört ki belőlem, ilyen hirt sohasem vinnék haza.

„Pedig ugy van" mondá s erősité egykét fejbólintással. „Mióta bátyám ily öreg, nem is megyünk innen sehova. Turin nagy város. Sok gazdag ember is lakja. S mégis oly csendes. Nem tapasztalta?"

Valóban asszonyom. Az a néhány utcza, a melyen át ide jutottam, egy kissé elhagyatottnak látszott. Ezt azonban a vasárnapnak tulajdonitottam.

„Dehogy. Mindig ilyen."

Aztán kikérdezett, hogy hol jártam. S midőn Florenczet emlitettem, arról nagy elragadtatással beszélt. S arról a sok mükincsről, a mely ott felhalmozva van. De leginkább Nizzát emlitette, hol oly sok kellemes időt töltött.

„Bizony most már nem megyünk sehova, alig érintkezünk valakivel. Még legtöbbet angol-szász családokkal, kiknek karaktere, szokásai s erkölcseivel a leginkább szimpatizozom."

Aztán magam sem tudom, miként a cselédekre tértünk át, azoknak megbizhatóságára, jó és rossz tulajdonságaikra. Elmondá, hogy bátyja csak a magyar konyhát szereti s itt is s még most is mindig magyarosan főznek, a mi eleinte nem kis gondot és fáradságot okozott neki, a mi még most is nem egyszer veszi idejét igénybe, holott már 10 év óta egy szakácsa van.

Eközben a lakásban néztem szét. S eszembe jutott, ha én ide tudnám hozni azokat a gyászmagyarkákat", a kik az ők Kossuth bankóikat itt akarják aranyba váltatni. Ha látnák azt a szegénységgel összefolyó puritán egyszerüséget, melynek egyetlen fényüzése egy-egy fonyadó koszoru, melyről nemzeti szinü szalag csüng alá.

Aztán kezet csókoltam. Azt a kezet, a mely milliók kézcsókjára érdemes, a mely annak a férfiunak egyedüli támasza szomoru öregségében s elhagyatott számüzetésében, kinek senkije sincs; holott ő egy egész nemzeté.

Mivel bucsuzhattam volna el, hogy a jó Isten Kossuth Lajosnak erőt és egészséget adjon.

Ki tudja, ha a kicsinyek fohásza, ha őszinte az, néha a mennyekbe fel nem hat?

Dr. Fischer Ákos

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

jedt, szinte irtózatot keltő katholikus üldözésekről. Ujolag nyolcz katholikus lelkészt számüztek birói itélet nélkül adminisztratív uton ázsiai Oroszországba és az illető községekbe csendőrök által fegyveres erővel orthodox pópákat installáltak. Iszwolszky római orosz különmeghatalmazottnak az állása tarthatatlannak látszik. E tárgyban Rómából jelentik, hogy a biborosok collegiumában a fölött tanácskoztak, mily módon történjék diplomácziai közbenjárás Sándor czárnál.

Illetékes helyről ugyancsak a fenti forrásunkkal közlik, hogy Sir Monson angol nagykövet legközelebb Budapestre szándékozik jönni néhány napra, hogy a magyar miniszterelnököt, minisztereket s az általa még budapesti angol főkonzuli müködése idejéből ismert magyar politikai előkelőségeket meglátogassa. Továbbá Sir Philipp Wodehouse Currie, ki eddig az angol külügyi hivatal állandó államtitkára volt s kit most konstantinápolyi angol nagykövetté neveztek ki, Konstantinápolyba leendő költözése alkalmával nemcsak Bécset, hanem Budapestet is meglátogatja, hogy a magyar államférfiakkal megismerkedjék. Bécsi diplomácziai körökben rendkivüli fontosságot tulajdonitanak annak a körülménynek, hogy a stambuli nagyköveti állásra a külügyi hivatal permanens államtitkárát szemelték ki, a kit eddig nélkülözhetlennek tartottak hivatalában. Sir Philipp Currie a berlini kongresszuson Salisbury és Beaconsfield lordok titkára volt, Andrássy Gyula gróf és Bismarck herczeg különösen bizalmas érintkezés által tüntették ki őt akkor és mindenki az angol-török szövetség hivének, valamint Abdul-Hamid szultánnál gratissima persona-nak tartotta.

Bismarck hg és Arnim gróf. A „Hamburger Nachrichten“ Arnim grófnak Bismarck herczeghez intézett levelét illetőleg a következőket mondja: „Csodálkozunk a levél udvariatlan hangján, de ha ez nem gátolná is a válaszolást, nehezen hisszük, hogy a herczeg indittatva érezné magát, hogy Arnim gróf Hans Blum elleni panaszának elintézését magára vegye és a fiuval folytassa a harczot, melyet 20 évvel ezelőtt az atyával kellett vivnia. A herczeg aligha lesz hajlandó a levél alapját képező reklámhajhászat szolgálatába állani.“ A Hamb. Nachr. még egyszer megczáfolja a névtelen röpiratot, mely Bismarck herczegnek a „Hamb. Nachrichten“-hez való viszonyáról szól és utal különösen az 1892. márcz. 14-iki naplójegyzetekre, melyek Bismarck Herbert gróf eljegyzésére vonatkoznak, holott az eljegyzés csak 1892. május 4-én történt meg Fiuméban.

A Reuter-ügynökség Sierra Leoneből részleteket közöl a franczia és angol expediczió összeütközéséről. Az angolokat, a kik Varina közelében az angol érdekszférán belül táboroztak, deczember 23 án a francziák Maurice hadnagy vezénylete alatt megtámadták. Az angolok viszonozták a tüzelést mindaddig, mig a francziák vissza nem vonultak. Maurice hadnagy, a kit sulyosan megsebesülve vittek az angol táborba, halála előtt kijelentette, hogy az angol csapatokat tévedésből szoftáknak és az angol tiszteket arab vezéreknek tartotta. Az összeütközésnél tiz szenegáli katona elesett. Az angolok vesztesége 2 hadnagy, 1 altiszt és 4 közlegény. Tizennégy közlegény sulyosan megsebesült. Az angol határrendőrség csapatából Lendy kapitány és két közember sulyosan megsebesült.

Jókai ünnepeltetése.

Halhatatlan költőnket és irónkat 50 éves jubileuma alkalmából üdvözölték; Ő felsége a király, József és Koburg Fülöp főherczegek, a királyi ház több tagja, az ország herczegprimása, a miniszterek, Magyarország összes hölgyei és külön az orsz. nőegyesület küldöttsége, Podmanitzki Frigyes a szabadelvüpárt elnöke, a többi pártok, az irók és müvészek és a hirlapok küldöttségei, számos főpap, képviselő, a főváros, a Kisfaludy-társaság, a megyék és városok nevében Földváry Mihály alispán, a Petőfi-társaság, a magy. hirlapirók nyugdijintézete, az Otthon, az egyetemi ifjuság, a selmeczbányai gyermekek küldöttség, a munkások, a bécsi irók egylete, számtalan bel- és külföldi egylet stb.

A magyar nők egy gyönyörü szőnyeget adtak Jókainak, a müvészek egy felséges albumot és ezen kivül hallatlan mennyiségben érkeztek a feliratok, sürgönyök, albumok és ajándékok, melyek mind kiállittattak.

A fővárosi szinházak diszelőadásokat rendeztek, valamint a berlini uj szinház is.

A külföldi magyar egyletek épugy, mint a berlini, ugyancsak ünnepelték Jókait.

A vigadóbeli ünnep f. hó 6 án fényesen sikerült; itt a rendet az egyetemi ifjuság tartotta fenn, a termek teljesen megteltek, óriási közönség gyült a vigadó elé és folyton éljenezte az érkezőket.

A vigadó termében folyt le a küldöttségek tisztelgése és elvonulása, mely után banquette következett.

Jókai az egész ünnepély alatt boldognak, megelégedettnek látszott s adja is az ég, hogy még sokáig az maradhasson.

Brassóban

igen szép Jókai-ünnepélyt rendeztek a következő tanintézetek:

Jókai-ünnepély a brassói róm. kath. főgimnáziumban.

Azt hiszem, mindnyájunknak, kik jelen lehettünk, sokáig kedves emlékezetében fog élni az az egyszerüségében is lélekemelő ünnepély, melyet a brassói rom. kath. főgymn. ifjuságának önképző-köre ftdő Buslik József tanár ur fáradhatatlan, lelkes vezetése alatt a költőfejedelem Jókai 50 éves irói jubileuma alkalmából a gymn. rajztermében folyó hó 7-én d. e. 11 órakor rendezett.

Megkisérlem a tek. szerkesztő ur szives engedelmével becses lapja olvasóközönségét az ünnepély lefolyásáról pár sorban értesiteni.

Az ünnepélyt Kölcsey „Hymnus“-a nyitotta meg, énekelve Jaschik Gyula egyházi karnagy, zenetanár buzgó vezetése alatt a főgymn. dalárda által, szépen, lelkesedéssel. Majd Kőszegi Géza VIII. oszt. tanuló adta elő érzéssel Jókainak „A koldus gyermek“ czimü remek, hatásos elbeszélését. A könyek, melyek szemeinkben csillogtak, eléggé bizonyitják azt, hogy mennyire összeolvadt szivünk lelkünk a költővel, előadóval egyaránt a szegény, elhagyott árva sorsán. A „Népdal-egyveleg“-et Gödri Béla VI. oszt. tanuló játszta czimbalmon, érzéssel, meglepő technikával. A szünni nem akaró taps, éljenkiáltás tanubizonysága, hogy szivesen hallgattunk volna még egy pár nótát a kis Gödritől. Az ünnepély egyik kimagasló pontját Csató László VIII. oszt. tanuló felolvasása képezte, jellemezve Jókait, mint regényirót. Én annak az ifjuságnak, mely a magyar irodalomtörténetben ily jártasságot tanusit, — ugy hazánk kulturális fejlődésében, mint imádott hazánk rendithetlen szeretetében szép jövőt jósolok. Az ünnepély utolsóelőtti pontja Jókainak „A holt költő szerelme“ czimü melodrámája volt. Zenéjét szerzé Liszt, szabadon előadta Kovácsy Dénes VI. oszt. tanuló, zongorán kisérte Jaschik Gyula karnagy, zenetanár. Az a mély érzés, az a nyugodtság, melylyel nevezett tanuló ezen zenésitett költői remeket előadta, viharos tapsra ragadta a jelen levő, szép számu közönséget.

Még Abt Ferencz „Dalra fel“-je énekelve a főgymn. dalárda által csinosan, lelkesen s véget ért az ünnepély. A dal elhangzott, ám, ismétlem, szivünk lelkünk gazdagabb lett azon boldogitó tudattal, hogy a mely ifjuság a nemzet nagyjaiért lelkesülni tud; a mely nemzet ifjuságának a hazaszeretet szent erényét a brassói róm. kath. főgimn. tanári karához hasonló lelkesedéssel csepegtetik szivébe, annak a nemzetnek ezer éves fennállása csak ragyogó hajnalcsillaga leend egy szebb, boldogabb jövőnek. Adja Isten, hogy ugy legyen! —e—.

*

Jókai ünnepély az áll. főreáliskolában.

Január 6-án délelőtt tartotta a helybeli főreáliskola önképzőköre Jókai ünnepélyét, csak a tanári kar s a tanuló-ifjuság jelenlétében. Programmja igen csinosan volt összeállitva. Bevezetésül az intézeti énnekkar elénekelte a Hymnuszt. Erre Trattner Jakab VIII. oszt. t. s önképzőköri elnök sikerült lelkes beszédben vázolta Jókai szerepét mint hazafi s iró. Most Verzár Kálmán (VIII. o. t.) felolvasta Jókai rajzát „A koldus gyermek“ Aztán Waller Rajnold (VII. o.) mély érzéssel szavalta Jókai költeményét: „Liszt Ferenczhez.“ Végre Bernád Frigyes (VIII. o.) a tanitóság többször hangosan nyilvánuló örömére igen jól olvasta Jókai humoros rajzát „Kötél áztatva jó.“ A sikerült egyszerü, de a tanulóifjuságot megható ünnepélyt befejezte a Szózat eléneklése.

*

Az állami polgári leányiskola tanitótestülete f. hó 6-án délelőtt tartotta meg a Jókai-jubileumot a kereskedelmi Akadémia rajztermében Kakujay Károly kir. tanfelügyelő, Orbán Ferencz igazgató s az elemi iskolai tanitótestület tagjai jelenlétében. A Himnusz elhangzása után Orbán lelkes szavakat intézett a növendékekhez, kik közül többen a nagy jubilans költeményét szavalták el; egy negyedosztályos tanuló pedig egy szép részletet olvasott fel „Az uj földesur“ czimü regényből. Majd Végh Mátyás tanár méltatta Jókai kimagasló érdemeit. Záradékul a növendékek kara Erkel Imáját „Bánk-Bán“-ból énekelte el s ezzel az emlékezetes ünnepély véget ért.

*

Az Orbán Ferencz alatti keresk. akadémiában és közép ipariskolában, valamint a polgári iskolában ugyancsak tartattak Jókai-ünnepélyek és a kereskedelmi akadémia ünnepélyén Orbán Ferencz igazgató tartott fenkölt szellemü, halhatatlan iróuk érdemeit kellő világitásba helyezett gyönyörü beszédet.

Román dolgok.

Hunyadmegye mult havi közgyülésében is megtörtént, a más megyékben is, hogy a kolozsmegyei feliratot a román izgatók ellen elfogadta. A románok egy része ott is megpróbálta a felirat ellen felszólalni, de nem ért czélt. Most erről irt vezérczikket a „Gazeta“ s ugy találja, hogy a közgyülésen lefolyt vitatkozás fényt vet az ellenséges magyar eljárásokra a romanizmussal szemben. A dévai kis despoták nem akartak a kolozsváriak mögött maradni. Bartha Miklós ma a helyzet embere Erdélyből Magyarországon. Ő adta ki a hadi jelszót a román izgatók ellen irgalom és kimélet nélkül, melyet honfitársai hévvel karoltak fel.

„Szomoru dolog — ugymond — hogy az erdélyi magyarok azon eszmében élnek, hogy lételőket csakis az erdélyi romanizmus megsemmisitésével (?) lehet biztositni. (Ez a legnagyobb tévedés a „Gazeta“ részéről. Mi igen jól tudjuk, hogy egymilliókétszázezer erdélyrészi románt nem lehet megsemmisitni. Erre magyar ember az erdélyi részekben nem gondolt soha. Az erdélyrészi románok épen a magyar alkotmány helyreállitása, tehát 25 év óta tették a legnagyobb lépést a közmüvelődés és közgazdaság terén. Nem a romanizmust tartjuk mi veszélyesnek az erdélyrészi magyarságra nézve, mert kiálljuk mi a romanizmussal a versenyt; hanem veszedelmesnek tartjuk az unió ellen való izgatást, a Romániában meginditott izgatást, melynek végczélja Erdélynek Romániához való csatolása, a mit a romániai országgyülésen egy-egy bátrabb képviselő nyilvánosan merészel hirdetni. Hogy ezen izgatás létezik, azt nem lehet eltagadni; de hogy ki fogná annak, ha birokra kerülnénk, nagyobb kárát vallani: ezt nem nehéz megjósolni. Az unió ellen izgató románok ép olyan veszélyesek a romanizmusra, mint a magyarságra nézve).

A hunyadmegyei közgyülés vitatkozásából, valamint az állandó választmány véleményezéséből az tünik ki, hogy Hunyadmegyében nincsenek ilyen román izgatók, a mit mi is örömmel veszünk tudomásul.

Hogy milyen jól ismerik Romániában az Osztrák-Magyar monarchia beléletét, álljon itt ennek megvilágitására egyik ellenzéki szenátornak dörgedelmes beszédéből egy rövidke mutatvány:

„Ausztria-Magyarországnak meg kell változni s a dualizmusból lesz trializmus, quatralizmus stb., vagy nem fog létezni, ez végzetszerü. Ez az igaz, Ausztria-Magyarország egy változó politikai kifejezés, vagy konfederáczió lesz, melyben az államok autonomok, vagy eltünik s több független államnak születését okozandja, a melyek faj szerint különböző csoportosulásokat fognak képezni. Nem lehet, hogy negyvenmillió lélekből 16 millió magyar és osztrák önkenyesen kormányozzon 24 millió másnyelvüeket.“

Ilyen magas hangon járja Panu szenátor torka. Hát ha miniszter lesz belőle? Akkor be lesz rekedve.

Tanügy.

A szülőkhöz.

Tudom én azt, kedves szülők, hogy a sok jókivánságból kinek-kinek bőven kijutott a része a beállott uj esztendőben. Tele erszény, öröm, megelégedés, jó egészség! stb. egymást érték az atyafiak, jóbarátok, ismerősök ajkain. Én is a jókivánókhoz csatlakozom, hisz én is oly közel állok a szülőkhöz. Hogyne, midőn a szülői kebel legdrágább kincsének: a gyermekeknek nevelésével foglalkozom. Az én őszinte kivánságom ez: „Adjon Isten ami nincsen ez uj esztendőben!“

Nem fejtegetem én azt ezuttal, hogy kinek mije nincsen. Hosszura terjedne fejtegetésem; hisz manapság a legtöbb ember élete csupa „nincsen“-ből áll. Ám a sok „nincsen“ közől egyet mégis bátor vagyok fölemliteni: igen sok szülőnek nincsen jó gyermeke.

S vajjon honnan van az, kedves szülők, hogy manapság oly ritka a jó gyermekek száma? Talán a gyermekekben van a hiba? Nem! A gyermek ma is ugyanazon tehetségekkel s hajlamokkal megáldva jön ki a Teremtő kezéből, mint régen-régen. Épugy lehetne őt éppé, egészségessé, becsületessé, vallásos szivüvé nevelni, mint hajdan a családi élet aranykorában.

Nem a gyermekekben van a hiba — valljuk meg őszintén — hanem bennünk. Mi feledjük el sokszor ama szent kötelmeket, melyek e szép névhez: „szülő“, füződnek. Az anyagiakért való szakadatlan hajszában, mely rugóját tulcsigázott vágyainkban birja, mi nem vagyunk képesek többé szivünk lángoló szeretetével átölelni azon apróságokat, kik nélkül oly sivár lenne életünk, kik nélkül multunkban nincs öröm, jövőnkben nincs remény.

Ki az, ki az élet ezer meg ezer szenvedései közepette, megtört reményeink bánatos óráiban, egyetlenegy mosolyával fölemel, uj reményeket csepegtet sziveinkbe? . . . .

Nem ismeretlen előttem az, hogy különösen a szegényebb sorsu családok életében a létért való küzdelem saskarmokkal ragadja ki a szülőt gyermekei köréből, hogy ott, hol a nyomor állandó tanyát ütött, helyes gyermeknevelésről szó sem lehet. Az anyagiakért való küzdelemben a szegény embernek saját gyermeke jövendő boldogságát is oda kell dobnia áldozatul.

Nem az ily családokhoz szólok, hanem azokhoz, kiknél igen sokszor épen a jóllét szolgáltat alkalmat arra, hogy legszentebb szülői kötelmeiket elhanyagolják.

Nekem ugy tetszik, hogy mindennek az oka első sorban is abban rejlik, mert épen a jobb móduak közül számosan nem igen szeretik a családi tüzhelyt. A férfiunak a családi tüzhely nem nyujt többé enyhülést; a gyermeknek az anyáért epedő szive, sirό szava nem talál mindig visszhangra az anyai kebelben. A nő, kinek pedig Vesztaként kellene őrt állani a családi életben, kilép a nagy világba. A siker, melylyel nagyvilági szereplése jár s melyre tapsa bőven van a mi, könnyelmüségben páratlan korunknak: bátorit, fölemel; a női tevékenység sulypontját lassan-lassan a családon kivül helyezi.

Másként volt az ezelőtt. Volt idő, midőn az apát és az anyát még a siron tul is összekötő szent kapcsot a gyermekek képezték; midőn az apa boldognak érezte magát családja körében; midőn a jó anya még álma fölött is hüen őrködött gyermekének; midőn a nő gyermeke szive dobbanásában találta fel életének legszentebb óhajtását, czélját.

Abban az időben apáról-fiura, anyáról-leányra szállott a családi tüzhely szeretetének családot és társadalmat boldogitó érzelme. A családi élet szentsége, a szülői kötelmek hü teljesitése nevelte az ifju embert, ifju leányt arra, hogy miként igyekezzék egykoron ilynemü kötelmeit teljesiteni.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Manapság ifjaink, ismétlem, nem valami fölemelő példát látják a családi tűzhely szeretetének. Ép azért nincs mit csodálkoznok, ha az ujonnan alakult családok élete is azon a csapáson indul meg, mely — ha utjai nem álljuk, a keresztény társadalmat alapjában ingatja meg. Nincs mit csodálkoznunk azon, ha a szülő kötelmek lelkiismeretes teljesítése, olykor elhanyagolása mellett riktul napról-napra a jó gyermekek szama.

Valóban! miért is nincs a nőnek két igazja, mig egyikkel a társadalmat boldogitó eszmékért hevülhetne, a másikkal a családi élet szent magányában végezhetné isteni munkáját: gyermekeinek áldásos nevelését.

A mai tevékenység szivbelyéül Isten kizárólag a családi kört rendelte. A nő nagyvilági szereplése a család élettáján gyógyíthatatlan sebeket hagyhatna mgy nálam.

Spaller József.

— KÜLÖNFÉLEK. —

— A királyné utazása. A királyné most hosszabb tartózkodásra a Madeira szigetén levő Funchal városban van. A felséges asszony Hohenems grófnő neve alatt utazik. Mult hó 23 án érkezett meg és már az első napon hosszabb sétákat tett a városban. Másnap ünnepelte meg születésnapját. Most 56 esztendős. A karcsonyi ünnepeket is Funchalban töltöte a királyné. A napokban hosszabb kirándulast tett a környékre, a mely alkalommal ezak egy udvarhölgye kisérte.

— Lady patronesse-k a folyó hó 24 én rendezendő E. K. E.-bálon Bodó Sándorné, Fellner Lajosné, Harmath Lajosné és Orbán Ferencné ő nagyságaik lesznek és ezzel már most is kijelenthetjük, hogy az idei farsangi mulatságoknak az E. K. E.-bál lesz a sulypontja. — A rendező-bizottság tagjai: Fellner Lajos elnök, Molnár István titkár, Fördor Sándor pénztáros, Isoitz Marczell elnök, Bereczki Béla, Balázs Péter, Parla Gerő dr., Boczkor Ádám. Bredi Emil, Cipu Gábor, Csiszár József, Hoffmann Miksa, Horváth György, Jahn Fülöpné dr., Jahn Károly dr., Kecskeméti Zsigmond dr., Kovács Sándor dr., Krbek Arnold, László Gerő, Létmányi Nándor dr., Lukács József, Mandl Adolf dr., Molnár Endre, Nagy Károly, Orbán Pál, Orlovszky Gyula Papp Árpád dr., Papp László, Stejuhardt Samu dr. Száva Petőné.

— A brassói rom. kath. árvaházalapító nőegylet múlt évi főtitkár. Möller Ede ajánlpénzes levezetése s Maurer Viktorné ő nagysága elnöklése alatt nem gyűlen választmányi gyűlést tartott. A gyönyörködtetésb pontja az árvaházi alapnak rendeletes kimutatása volt, mely szerint az egyleet vagyona jelenleg áll: a helyi takarékpénztárban 19.575 frt és 50 kr, az első erdélyi bankban 350 frt, a brassói első takarék és önsegélyező szövetkezetnél 9033 frt 72 kr, egy fél udvarhelyi takarékpénztár részvény 25 frt, 1 drb Waldstadtenberg-sorsjegy 20 frt, 1 drb mailandi sorsjegy 45 lira. Ha ezekhez veszszük az 1893. évre begyülő tagdijakat s az elhelyezett tőkék egynémelyének csakugyan az 1893. évre eső kamatait, kitünk, hogy a nőegylet árvaházi tőkéje megütö a huszonötezer forintot. — Mennyi nemes törekvés, mily nagy áldozatkészség és odaadó fáradozás kellett ennek a tőke elhelyezése összegyűlésére, melynek kezdése és tekintőszatalanabb, ennyire növekedett. De, tajdanom, ezen összeg, bármily tekintetben legyen, meg mind nem elég ahhoz, hogy a nagy czél: „Brassóban egy rom. kath. árvaház megalapittassék szükségét s ez által a szegény, elhagyatott árvaknak menhelyet és megfelelő nevelést biztositani" — elérhető legyen. Igaz, még el nem érhető, de nagyban ábjiandó, hogy mégis elnökünk czélt. Ezen azért ujbol is a nemesen érző kebleikhez intézti eső szavát az egyesület, tömeges pártfoist és meleg részvétet kérvén.

— Gyászhir. Egy ritka jó anya és nagyanya, egy fáradhatlan szorgalmu nő, a szegények igazi jótevője, a mindenki által, ki ismerte, tisztelt és szeretett özv. Kenyeres Károlyné szül. Fellner Anna, f. hó 6-án szombaton 81 éves korában meghalt.

Az elhalt anyja volt a megboldogult Kenyeres Adolf tényszéki elnöknek és Kenyeres Károly közösztelelben és közbeosztáleben álló polgártársuknak, valamint első férjéről Fritz Albert nagyszebeni kir. járásbíróinak. Néhai Kenyeres Károlyné egyike volt azon igaz magyar nőknek, a kik hivatásukat csak a családi élet boldogságtételében, a jótékonyságban és a haza munkában találták és ezért gyermekei, unokái, a szegények és árvák, valamint a társadalom méltán siratják veszteségüket.

A drága halott holt telemei f. hó 8-án kisétetteik el örök nyugalomra, Brassó kösönségének ártalmos részvéte mellett, Bekes lengjen hamvai felett!

— Estély. A brassói ág. hitv. evang. egyház álal f. folyó hó 13-án, szombaton a „Central Nr I" nagyteremben tartandó, tombolával és táncczal egybekötött dal-, zene- és szini-estély müsora a következő pontokból áll:

1. „Csolnak-dal" Kückentöl, előadja a nőkar. „Első éldi" Jelenet a családi élet-ből, irta Murai Károly. Közreműködnek: Jakobi Péter tal. Honigberger Helén és Molnár Janka k. a. 3. „Csimbalom-solo." Előadja Sárpy Györgyné urnő ő nagysága. 4. „Adagio" Bruch hegedű hangversenyéből; előadja Honigberger Helén k. a., zongorán kíséri Honigberger Róza k. a. 5. Ö„ az oka." Vigjáték egy felvonásban N. N.-tól. Közreműködnek Biró Sándor ur, Reich Vilma k. a., Vertán János ur, Réza József ur, Szentiléki Ernő ur, Molnár Janka k. a. 6. „Magyar népdalok" Jaschik Gyulától, előadva a nőkar által. „Tombola."

— Eljegyzés. Téglás Lajos volt brassói ev. ref. hitoktató és kántor, most gyulafehérvári egyházi népiskolai igazgatótanító, eljegyezte Darvas György derék iparosmester polgártársunk lányát és a nyivelőiegi leánynak, kinek kitűnő szépségünk az iparos ifjak egyl-tének ostélyein való szerepléséről oly szépszóval ismert. Szerencse kisérje a kötendő frigyet! szívünkből kívánjuk.

— A E. K. E.-bál táncrendjei ritka leleményességet és kellő csinnal kiállitva, alátanos meglepetést fognak előidézni. A tervezetet — mint halljuk — Parla János osztálymérnök készitette. Az alakot illetőleg annyit elárulhatunk, hogy a táncrend symbolikusan fogja jelképezni az, hogy társadalmunknak mikéd kell a helyes irányban haladnia, hogy a szép nőnek érintkezések által az egyetértéshez vezető legrövidebb utak eléressenek.

— A brassói rom. kath. árvaházalapító nőegylet alapításának ünnepélyére dr. Jahn Fülöpné elnökasszony Zsigmond dr., Kovács Sándor dr., Krbek Arnold, László Gerő, Létmányi Nándor dr., Lukács József, Mandl Adolf dr., Molnár Endre, Nagy Károly, Orbán Pál, Orlovszky Gyula Papp Árpád dr., Papp László, Stejuhardt Samu dr. Száva Petőné.

— A brassói rom. kath. árvaházalapító nőegylet múlt évi főtitkár. Möller Ede ajánlpénzes levezetése s Maurer Viktorné ő nagysága elnöklése alatt nem gyűlen választmányi gyűlést tartott. A gyönyörködtetésb pontja az árvaházi alapnak rendeletes kimutatása volt, mely szerint az egyleet vagyona jelenleg áll: a helyi takarékpénztárban 19.575 frt és 50 kr, az első erdélyi bankban 350 frt, a brassói első takarék és önsegélyező szövetkezetnél 9033 frt 72 kr, egy fél udvarhelyi takarékpénztár részvény 25 frt, 1 drb Waldstadtenberg-sorsjegy 20 frt, 1 drb mailandi sorsjegy 45 lira. Ha ezekhez veszszük az 1893. évre begyülő tagdijakat s az elhelyezett tőkék egynémelyének csakugyan az 1893. évre eső kamatait, kitünk, hogy a nőegylet árvaházi tőkéje megütö a huszonötezer forintot. — Mennyi nemes törekvés, mily nagy áldozatkészség és odaadó fáradozás kellett ennek a tőke elhelyezése összegyűlésére, melynek kezdése és tekintőszatalanabb, ennyire növekedett. De, tajdanom, ezen összeg, bármily tekintetben legyen, meg mind nem elég ahhoz, hogy a nagy czél: „Brassóban egy rom. kath. árvaház megalapittassék szükségét s ez által a szegény, elhagyatott árvaknak menhelyet és megfelelő nevelést biztositani" — elérhető legyen. Igaz, még el nem érhető, de nagyban ábjiandó, hogy mégis elnökünk czélt. Ezen azért ujbol is a nemesen érző kebleikhez intézti eső szavát az egyesület, tömeges pártfoist és meleg részvétet kérvén.

— Gyászhir. Egy ritka jó anya és nagyanya, egy fáradhatlan szorgalmu nő, a szegények igazi jótevője, a mindenki által, ki ismerte, tisztelt és szeretett özv. Kenyeres Károlyné szül. Fellner Anna, f. hó 6-án szombaton 81 éves korában meghalt.

Az elhalt anyja volt a megboldogult Kenyeres Adolf tényszéki elnöknek és Kenyeres Károly közösztelelben és közbeosztáleben álló polgártársunknak, valamint első férjéről Fritz Albert nagyszebeni kir. járásbíró-nak. Néhai Kenyeres Károlyné egyike volt azon igaz magyar nőknek, a kik hivatásukat csak a családi élet boldogságtételében, a jótékonyságban és a haszi munkában találták és ezért gyermekei, unokái, a szegények és árvák, valamint a társadalom méltán siratják veszteségüket.

A drága halott holt telemei f. hó 8-án kisétetteik el örök nyugalomra, Brassó kösönségének ártalmos részvéte mellett, Bekes lengjen hamvai felett!

— Estély. A brassói ág. hitv. evangyar egyház álal f. folyó hó 13-án, szombaton a „Central Nr I" nagyteremben tartandó, tombolával és táncczal egybekötött dal-, zene- és szini-estély müsora a következő pontokból áll:

1. „Csolnak-dal" Kückentöl, előadja a nőkar. „Első éldi" Jelenet a családi élet-ből, irta Murai Károly. Közreműködnek: Jakobi Péter tal. Honigberger Helén és Molnár Janka k. a. 3. „Csimbalom-solo." Előadja Sárpy Györgyné urnő ő nagysága. 4. „Adagio" Bruch hegedű hangversenyéből; előadja Honigberger Helén k. a., zongorán kíséri Honigberger Róza k. a. 5. Ö„ az oka." Vigjáték egy felvonásban N. N.-tól. Közreműködnek Biró Sándor ur, Reich Vilma k. a., Vertán János ur, Réza József ur, Szentiléki Ernő ur, Molnár Janka k. a. 6. „Magyar népdalok" Jaschik Gyulától, előadva a nőkar által. „Tombola."

— Eljegyzés. Téglás Lajos volt brassói ev. ref. hitoktató és kántor, most gyulafehérvári népiskolai igazgató-t

Szám 120.—1894.

Hirdetmény

az 1894. évi kutyaadó-kiróvást illetőleg.

Ezennel közttudomásra hozatik, miszerint az ebtulajdonosok által az a városi adóhivatalnál benyújtott bejelentési lapok alapján az összeírási lajstrom elkészítetett, mely az ebtulajdonosok által az 1894. évre fizetendő kutyaadók összegét tartalmazza, és hogy ezen jegyzék az ebtartási szabályzat szabályai szerint a polgármesternek, ugy szintén a polgármesternek a kutyaadóösszeírási és kiróvási jegyzék helyesbittetni fog.

Végül megjegyeztetik, hogy az ebtartási szabályzat egyes példányai az adóhivatalnál 10 krért kaphatók.

Brassó, 1894. január hó 4-én.

7 (1—1) A városi tanács.

Szám 9125.—1893.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye alvidéki járás főszolgabirája részéről közttudomásra hozatik, miszerint folyó év augusztus 1-én 5475.—1893. szám alatt **a földvári kórállatorvosi** állomás betöltésére kihirdetett pályázat alapján folyó évi szeptember 12-ikén megejtett választás, kórbe vetett felfolyamodás következtében felsőbb helyen feloldatott.

Ennek alapján ezen évi 600 irt fizetés és 150 frt lakbérrel díjazott állomás betöltésére ujabbi pályázatot nyitok. Megjegyeztetik, hogy az ujonnan választandó kórállatorvos a földvári és az apácsi vasuti állomásokon előforduló marharakodásoknál mint szakértő alkalmaztatni fog; az ujnes kizárva, hogy az illető, kellő képesítés mellett, külön szerződés alapján esetleg a helybeli német tanynevű gazdasági intézetnél, a szakmatárgyak előadásával meg fog bizatni. A megválasztandó kórállatorvos közügyi tisztviselővé válván, teendőit az 1888. évi VII. t. cz. 230. §. alapján köteles végezni.

Felhivatnak tehát mind azon állatorvosok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t. cz. 117. §. értelmében felszerelt, nyelvismeretőket és eddigi alkalmazatásukat kitüntető, folyamodványukat 1894. évi február hó 15-ig terjesszék hozzám be.

A pályázati kérvények azon esetben, ha pályázók közszolgálatban állanak, az illető hatóságok útján, ellenesetben közvetlenül terjesztendők hozzám be. Kivánatos, ha pályázók születési bizonyitak csatolása mellett előéletükre, közöptanodai, illetve más tanuimányaikra vonatkozó bizonyitványokat is kérvényükhöz csatolják.

Földvár, 1893. évi december 31-én.

Pildner Ferencz,
főszolgabiró.

Azonnal kiadó

S.-Szentgyörgyön a főtéren

egy üzlethelyiség

a hozzátartozó lakással együtt.

Továbbá felvétetik

egy könyvkereskedői gyakornok.

Bővebb felvilágositást nyujt e lap kiadóhivatala.

Fontos háziasszonyoknak!

A ki sok pénzt, munkát, időt és egészséget akar megtakarítani, az mosson csak a

„SZAPPANIT"

nevü (cs. és kir. szabadalm.) szappanporral, mely ment lévén minden ártamas vegyiektől, már ezer meg ezer családnál van használatra bevezetve és dicsérője legjobb mosópontja elismerve, mint olyan, mely által nemcsak a fehérnemű, de a kezek és az egészség is kimélteik.

Angliában, Franczia-országban és Amerikában már a legelőkelőbb helyek is tőle, mint 20 év óta más szappanok helyett a „SZAPPANIT"-nál nem ismernek jobb mosóport, melylyel nagyon meg vannak elégedve, minthogy azzal a munka igen megkönnyittetik. — Minden csomag részletes leirással és védegyegyel van ellátva, minden nagy csomag ára

csak 10 kr.!

és csupán „SZAPPANIT" mosóport kérendő. „SZAPPANIT" minden drogua- és fűszerkereskedőben kapható, vagy egyenesen a gyártó:

Meyer Ernő Budapest, 20. sz.

beszerezhető, akár a pénz előleges beküldése, vagy pedig utánvétel mellett.

Fűképviselőségek a monarchia minden részében keresteinek. 294 8—10

Jutányos árak!

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint kizárólag csakis

ARADI BUTORT

bizományilag árusitok el és pedig egész Magyarországon és Erdélyrészben legjobbnak elismert jó anyagból és szolid kivitelben a **Reinhardt Fülöp** czég által készitett gyártmányokat.

Halószoba-, ebédlő-, salonberendezések

mindenféle stilben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett

Korház-utcza 62. szám alatti raktáromban

gyári árakon kaphatók.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

444 **Grünvald Albert.**

Olcsó butor!

Teljes berendezések!

Ajánljuk a nagyérdemü közönségnek tőkebefektetéshez

a nagyszebeni „ALBINA" takarék- és hitelintézet

5%-os záloglevelei.

Ezek 1000 forintos és 500 forintos appoints-ekben vannak kiállitva és

minden levonás nélkül tiszán 5%-ot kamatoznak.

A kamat-szelvények félévenként, január 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézeti pénztáraknál, valamint a pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.

A záloglevelek 30 éven belül, kisorsolás utján, az intézet által beváltatnak.

A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:

1.) A záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi törvény értelmében a záloglevél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztositott jelzálogok, a melyekre legfölebb az érték ½ részéig záloglevelek adatnak ki, mi minden záloglevélre a felügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.

A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.

2.) Az emlitett törvényben előirt a záloglevél-tulajdonosok további különös biztositása az intézet részvénytőkéjéből kiszakitott **200,000 forintnyi** záloglevél-biztositéki alap.

3.) Az intézet egyéb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.

☞ Az „ALBINA" 5%-os záloglevelei tehát mint absolute biztos, ugyis mint egyike a legjövedelmezőbb honi értékpapiroknak, nagyon is alkalmas tőkék befektetésére, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusitjuk el azokat.

Jelentékeny tételek bevásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.

„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói fióktelepe.

Szám 6087.—1893.

HIRDETMÉNY

a III. és IV. osztályu kereseti adó-, a tőkekamatadó-, valamint a szenvedő vagyonállapot bevallások benyujtását illetőleg.

A) A III. osztályu kereseti adót illetőleg.

Az 1894. és 1895 évekre szóló III. osztályu kereseti adó kirónása czéljából mindazon felek, kik adókötelesek ügyletei vagy vállalattai birnak, különösen vasmenyi kereskedők, iparosok kik segédekkel dolgoznak, orvosok, ügyvédek, mérnökök, épitési és egyéb üzleti vállalkozók, kik az 1893., 1894. és 1895. hároméves czikluson meg nem adóztattak, — ezennel felhivatnak, hogy a bevallási iveket a III. osztályu kereseti adóbevallások elkészítése czéljából az adóhivatalnál azonnal átvegyék.

Az adóköteles felek által szabályszerűleg kitöltött III. oszt. kereseti adó bevallások legkésőbb **1894. évi január hó 20-ig** a városi adóhivatalnál benyujtandók.

B) A IV. osztályu kereseti adót illetőleg.

A IV. osztályu kereseti adó fizetésére kötelezett felek, kik közé állandó fizetést, nyugdijt, kegydijat vagy járadékot hozó nyilvános közszéjt, egyházi, társasági és magánintézetekben tartoznak, továbbá minden üzletvezető, gondnok, könyvvezető, pénztárnok stb., kik 40 frtnál magasabb havi fizetést bírnak, — hasonlóan felszólittatnak, hogy az idevonatkozó adóbevallási iveket a városi adóhivatalnál azonnal átvegyék és szabályszerűen kitöltve **1894. január hó 31-ig** ugyanoda benyujtsák.

C) A tőkekamat és járadékadót illetőleg.

Azon felek, kik künnlévő tőkekövetelésük után kamatokat hasznokat, ezen kamatok megadóztatása czéljából az idevonatkozó adóbevallási iveket azonnal átvenni s annak utasitásai szerint kellőleg kitöltve legkésőbb **1894. évi január 15-ig** ugyanoda ismét benyujtani tartoznak.

Ugyanerre kötelezvék azon személyek is, kik valamely járadékot élvezné, valamint azon őrlő- vagy ványoló-malomtulajdonosok, kik ezen műveket nemmaguk ügyik, hanem haszonbérbe adták és igy ezen bérosszajat bevallani tartoznak.

D) A szenvedő teherállomány bevallásokat illetőleg.

Azon ház- és földbirtokosok, kiknek ingatlanai adósággal terhelve vannak, az idevonatkozó adóbevallási iveket hasonlóképen az adóhivatalnál azonnal átvenni tartoznak, és molyek megtelelőlen kitöltve legkésőbb **1894. január 31-ig** ugyanoda egy vétkezőnyilvány ellenében benyujtandók.

1894. januar 31 étől fogva bezárólag **február hó 15-ig** a késedelmező felek által a teherállományi bevallások az adóhivatalnál csak irásbeli kérés mellett nyujthatók be, mely kérésekben hitelesen tisztelésen kimutatandó, hogy a bevallás benyujtása elhanyiatlan akadály miatt késett.

Az **1894. februar 15-ike** után beérkező teherállományi bevallások azonban semmi körülmények között nem fogunk tekintetbe vételni.

Brassó, 1893. december hó 30 án.

5 (1—3) **A városi adóhivatal.**

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" könyvnyomdája — Bernstein Márk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.